

Vlaams
Parlement

stuk **150** (2014-2015) – Nr. 4
ingediend op 18 december 2014(2014-2015)

Beleidsnota

Financiën en Begroting 2014-2019

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën en Begroting
uitgebracht door mevrouw Lieve Maes en de heer John Crombez

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Hofkens.

Vaste leden:

de heren Matthias Diependaele, Jan Hofkens, Jos Lantmeeters, de dames Lieve Maes, Grete Remen, de heer Paul Van Miert;

de heer Jenne De Potter, mevrouw Katrien Schryvers, de heren Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;

de heren Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;

de heren Jan Bertels, John Crombez;

de heer Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

de heer Piet De Bruyn, mevrouw Annick De Ridder, de heren Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;

de heren Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, mevrouw Katrien Partyka;

de heren Rik Daems, Marino Keulen;

de dames Michèle Hostekint, Güler Turan;

de heer Wouter Vanbesien.

Toegevoegde leden:

mevrouw Barbara Bonte.

Stukken in het dossier:

150 (2014-2015) – Nr. 1: Beleidsnota

– Nr. 2 en 3: Moties

INHOUD

1. Toelichting door de minister	4
2. Bespreking	5
Gebruikte afkortingen	19

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak op haar vergaderingen van 4, 18, 25 en 27 november en 3 december 2014 de beleidsnota Financiën en Begroting, ingediend door mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie.

Deze bespreking gebeurde in samenhang met de bespreking van het ontwerp van decreet houdende de aanpassing van middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2014 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 18/1), het ontwerp van decreet houdende de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2014 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 19/1), het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 14/1) en het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 15/1). Het verslag van die begrotingsbesprekingen is gepubliceerd in *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 15/11.

1. Toelichting door de minister

Minister *Annemie Turtelboom* stelt dat de beleidsnota is opgebouwd rond de lijnen budgettair beleid, fiscaliteit, financieel beheer en de doelstellingen die de beleidsdomeinen overschrijden.

Het thema van houdbare financiën in een Europees kader werd al uitvoerig in commissie besproken. Het zijn de principes van houdbare openbare financiën, gekoppeld aan investeringen en in lijn met het Europees traject in samenwerking met de andere overheden van de begrotingsopmaak 2015, die gedurende de gehele legislatuur zullen worden aangehouden.

De komende jaren zal aandacht worden besteed om de transparantie van de begroting te verhogen. Bij een prestatiebegroting is het de bedoeling dat de beoogde beleidseffecten per beleidsdomein de drijvende indicatoren worden van de budgettaire cyclus.

Voor fiscaliteit is de strategische doelstelling een coherent en rechtszeker fiscaal beleidskader met onder meer een verdere rationalisering van de Vlaamse fiscaliteit, de verlaging van het verdeelrecht, een onderzoek naar de modernisering van de erf- en schenkbelasting, een duurzame mobiliteitsfiscaliteit, een versterking van de fiscale positie van ondernemingen en een verdere afschaffing van de fiscale ongelijkheid tussen publieke en private sector. Momenteel bestaat er een grote verscheidenheid in fiscale regimes voor publieke, semipublieke en niet-publieke instellingen. De minister wil, conform het Vlaamse regeerakkoord, laten onderzoeken hoe dit kan worden gestroomlijnd en vereenvoudigd als de verschillen niet langer gefundeerd zijn.

Het correct innen van belastingen gaat over de implementatie van de overname van de registratie- en successierechten. Dat gebeurt vanaf 1 januari 2015. Er werd beslist om een contingent van 403 personeelsleden van de FOD Financiën over te nemen, om over voldoende ervaring en kennis te beschikken. Verder wil men de contacten met de burger digitaliseren. Alle contacten met de Vlaamse Belastingdienst moeten over het interactieve deel van de website verlopen, uiteraard met strikt respect voor privacy en met de nodige veiligheidsprocedures.

Bij de strategische doelstellingen betreffende financieel beheer zijn er vier dossiers die tot een optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid moeten leiden. Men gaat streven naar een optimale financiering binnen de consolidatiekring. Er komt een heraanbesteding van het kassierscontract. Men

wil een uniform boekhoudsysteem met e-invoicing, de uitbouw van een consolidatietool en de overheveling en fusie van de aankoopcomités.

De strategische doelstellingen die de beleidsdomeinen overschrijden zijn vooreerst een efficiënte administratie, met onder meer een kerntakenplan en het rationaliseren van de overheidsstructuur met het samenvoegen van instellingen. Daarnaast zijn er de armoedebestrijding en het bewaken van sociale grondrechten.

De beleidsnota geeft de intenties van de volgende vijf jaar weer. Er staat in dat de hervorming van registratierechten zal worden onderzocht om er voor te zorgen dat er berekeningen zijn om één en ander te staven. Een indicatie uit de beleidsnota werd in de media vertaald alsof die al is beslist. Duidelijk is dat er geen verhoging zal komen. Er wordt gezocht naar een methode om het registratierecht eenvoudiger, helderder, transparanter en lager te kunnen maken binnen de budgettaire grenzen.

2. Bespreking

De fractie van mevrouw *Barbara Bonte* juicht de keuze voor structurele maatregelen toe. In afwachting dat die op kruissnelheid zijn, sluit de minister eenmalige maatregelen niet uit, maar het lid maant haar aan tot voorzichtigheid want de uitzondering is vrij vaag geformuleerd en kan ruim geïnterpreteerd worden. Zij vraagt in dat verband waarom het Administratief Centrum in Gent wordt verkocht en waarschuwt dat de toekomstige huurkosten niet hoger mogen uitvallen dan de eenmalige inkomsten.

De minister heeft niet de intentie om de belastingtarieven te verhogen terwijl de gebruikersbijdragen wel kunnen aangepast worden om tot een redelijke kostendekkingsgraad voor diensten te komen. Voor de fractie van mevrouw Bonte komt dat in de portemonnee van de Vlaming, voor wie de belastingdruk nu al hoog genoeg is, op hetzelfde neer.

Verder hoopt het lid dat de minister zich bewust is van de weerslag op de leencapaciteit van de inperking van de woonbonus en de niet-indexering van de bedragen. Voor veel mensen zal een huis kopen er niet meer inzitten, als het maximale voordeel vermindert met 40.775 euro over 20 jaar of 170 euro per maand. Doordat de bonus niet langer als aftrekpost het belastbaar inkomen vermindert, zal de nieuwe berekening bovendien duizenden gezinnen allerhande tegemoetkomingen en fiscale voordelen doen verliezen. Als Vlaamse voorbeelden geeft ze studietoelagen, renovatiepremies en kinderopvangtarieven, maar er zijn ook federale voorbeelden zoals die voor inkomensvervangende of integratie-tegemoetkomingen voor personen met een handicap. Een fiscaal voorbeeld wordt gevormd door de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid. Het lid bepleit maatregelen om deze neveneffecten ongedaan te maken.

In verband met de positieve maatregelen voor de activering van bouwgronden, die ze een zeer goede zaak vindt, informeert ze naar het aantal schenkingen in de praktijk. Ze waardeert ook de vereenvoudigde tarieven voor de schenking van onroerende goederen, maar aan welke denkt de minister? Wat zijn de implicaties voor een gesplitste schenking van naakte eigendom en vruchtgebruik? Haar fractie is ook medestander van de reductie van de miserietaks, maar waarom geldt zij niet voor feitelijk samenwonende koppels? Het lid stelt voor in de plaats de fiscale definitie van gezin te gebruiken.

Voorts blijft haar fractie zich verzetten tegen elke vorm van slimme kilometerheffing omdat automobilisten al meer dan genoeg belast worden, terwijl buitenlanders gratis over onze wegen rijden. Wordt het geen tijd om voor hen een

wegenvignet in te voeren? Het is wel een heel goed idee de Vlaamse Belastingdienst betaling te laten controleren via camera's met nummerplaatherkenning, maar dan moeten de lokale besturen en politiezones er ook wel gebruik van kunnen maken in de criminaliteitsbestrijding. Tot slot hoopt ze dat het voornemen om niet-betwiste facturen voortaan tijdig te betalen, snel uitgevoerd wordt, want in 2013 betaalde de Vlaamse overheid nog 5,6 miljoen euro aan vermijdbare verwijlrenten, waarvan 91 percent voor de rekening van het Departement MOW.

De heer *Jan Bertels* informeert in het algemeen naar de afspraken uit het Overlegcomité en naar de samenwerking met minister Homans in de omgang met het saldo van entiteit 2. Zijn fractie is voorstander van een structurele benadering van het budgettaire beleid met het oog op een duurzaam evenwicht zonder bijkomende schulduitgaven. Hij wijst er echter op dat de meerjarenraming zonder nieuwe afspraken een extra besparing van minimaal 300 miljoen euro zal vereisen in 2016, wellicht ook in Onderwijs en Zorg. Is het dan niet het moment om te praten over een andere norm, gezien de nieuwe ontwikkelingen op federaal vlak?

Verder treedt hij bij dat voor de burger de verhoging van gebruiks- in de plaats van belastingtarieven hetzelfde is.

Hoe is de timing van de Hoge Raad van Financiën? Tot slot ondersteunt hij in dit verband het verdere streven naar een prestatiebegroting, op voorwaarde dat de aggregatie niet zo groot wordt dat alleen nog de grote lijnen zichtbaar blijven.

Niemand kan tegen de doelstelling van een sterk fiscaal kader zijn. Met welke techniek wil de minister de provinciale opcentiemen op de onroerende voorheffing in de basisheffing integreren, wetende dat zij verschillen van provincie tot provincie? Om geen onnodige onrust te wekken in het licht van de evaluatie en de hervorming van de woonfiscaliteit, vraagt hij de minister de timing bekend te maken. Hoe kan de minister de mogelijkheid scheppen om de kilometerheffing voor vrachtwagens als beroepskosten te beschouwen in de federale vennootschapsbelasting?

Positief acht hij de nota over de herinvestering van de leegstandsheffing voor bedrijfsruimten. Wel pleit hij voor waakzaamheid over de gevolgen van een alternatieve grondslag voor de onroerende voorheffing op de gemeentefinanciën en de prijsvorming. Hij vraagt meer duidelijkheid over de aanpak van de fiscale ongelijkheid tussen publieke en private sector.

Verder ondersteunt zijn fractie het streven naar een correcte inning van de belastingen en dringt hij erop aan dat VLABEL daartoe de nodige middelen krijgt. Hij verwacht ook dat aan de vaststelling van een schuldplafond een gesprek met het Overlegcomité over het Vlaamse aandeel in de Belgische schuld voorafgaat. Positief zijn het wegwerken van de achterstand bij de aankoopcomités en de betaling van facturen binnen 30 dagen, al kan dat laatste alleen als overal in de nodige begrotingskredieten is voorzien. Tot slot lijkt de praktische uitwerking van fiscale maatregelen in de armoedebestrijding hem moeilijk, tenzij het om belastingkredieten gaat.

Mevrouw *Lieve Maes* vraagt bij het voornemen van de minister om het parlement nauwer te betrekken bij de inbedding van haar begrotingsbeleid in het Europese begrotingsbeleid, wanneer zij van plan is het Vlaamse Hervormingsprogramma voor te leggen. In welke stappen en tegen wanneer wil zij de structuur van de algemene uitgavenbegroting doortrekken naar de verzelfstandigde entiteiten? Na hoeveel tijd moet volgens haar de inzet van het fiscaal stelsel om een beleidsdoelstelling te realiseren, geëvalueerd worden? Daarop informeert ze naar de

resultaten van de inventarisering van fiscale maatregelen met het oog op rationalisering en beperking van de administratieve lasten. Welke resterende fiscale ongelijkheid tussen publieke en private sector wil zij aanpakken? Wat is de stand van zaken in de ontwikkeling van een globaal datamodel? Hoe verloopt de overkomst van 403 personeelsleden in het kader van de regionalisering van registratie- en successierechten? Welke hinderpalen blijven over voor de inzet van nummerplaatherkenningscamera's? Hoe is de planning voor de integratie van rechtspersonen in OraFin en wanneer is de kritische massa bereikt? Is het systeem voor e-invoicing getest en klaar?

De heer *Björn Rzoska* ziet goede intenties in de beleidsnota, zoals de vergroening van de verkeersbelasting, de uitwerking van crowdfunding en de fiscale richting op lange termijn, en hij belooft de uitvoering daarvan met zijn fractie te controleren. Ook met haar ambitie om de begroting transparanter te maken, kan zij het parlement een grote dienst bewijzen, al verwijst haar eigen beleidsnota helaas alleen naar algemene begrotingsartikelen. Hij beveelt haar het voorbeeld van minister-president Bourgeois aan, die zijn doelstellingen in een lijst verbindt met artikelnummers.

In het kader van de meerjarenraming, die volgens hem in feite slechts een tijdelijk houdbare doorrekening is, vraagt hij naar het volgens de minister zelf ambitieuze saneringstraject van de regering. Welke inspanningen wil zij in 2016 versterken en in de jaren daarna volhouden?

Vervolgens vraagt hij aandacht voor de blijvende onduidelijkheid over de fiscale bevoegdheden die overkomen bij de zesde staatsvorming, in het bijzonder bij degenen die bijvoorbeeld de registratie moeten verzorgen. Komt er een overgangperiode of zal alles duidelijk zijn, om ingang te kunnen vinden op 1 januari 2015?

Hij waardeert het dat de minister ervan uitgaat dat niets gratis is en dat ook het verkeer externe kosten veroorzaakt. Het lid is dan ook verrast dat zij de regionale luchthavens niet vermeldt in haar verhaal over de kostendekkingsgraad, hoewel zij op dat vlak wel degelijk over instrumenten beschikt.

De heer *Jos Lantmeeters* betreurt dat de minister de Vlaamse decreten die ingrijpen op de personenbelasting niet wenst op te nemen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit en bepleit om dat alsnog te doen. Vervolgens merkt hij op dat de feitelijk ongelijke belasting van onroerende goederen en de zoektocht naar een alternatieve grondslag in haar nota concreet uiteindelijk nergens toe leidt. Het lid vraagt om verduidelijking en biedt haar meteen zijn steun voor een zevende staatsvorming aan. Hij neemt aan dat de minister in elk geval gaat voor budgetneutraliteit.

Anders dan mevrouw Bonte vraagt zijn fractie om de bijkomende kosten voor gezinnen door de hervorming van de woonbonus niet weg te werken, want dat zou blijvend leiden tot te dure gronden en woningen, terwijl de operatie juist de regularisering van de markt tot doel heeft. Hij roept op om niet alleen bij de harmonisering van de tarieven van de successierechten, die hij steunt, naar budgetneutraliteit te streven maar om bij de modernisering gezinskosten als geheel te bekijken. Het lid verdedigt ook het onderscheid dat de verdeeltaks maakt tussen feitelijk en wettelijk samenwonenden. Ook bij de kilometerheffing juicht zijn fractie de budgetneutraliteit toe.

Tot slot klopt volgens hem de argumentatie van de minister niet op grond waarvan zij niet in ruling of bemiddeling wil voorzien. Het schaarse gebruik ervan tot nu toe is een gevolg van het feit dat successie- en hypotheekrechten nog niet geregionaliseerd waren. Nu dat wel het geval is, is met name successierecht een

materie waar ruling en bemiddeling volgens hem wel aan te bevelen zijn, op voorwaarde van transparantie.

De heer *John Crombez* wil uitleggen waarom hij vindt dat de minister het minder eens is met haar eigen beleidsnota dan hijzelf. In moeilijke tijden is het extra belangrijk om te weten of de reeds bestaande belastingen efficiënt geïnd worden. Nog afgezien van de door het Rekenhof aanbevolen anticipatie op de aan gang zijnde groeivertraging, moet er in de meerjarenbegroting al 500 miljoen euro extra gevonden worden in vergelijking met de cijfers waar de Septembeerklaring van uitging, als de minister het in het regeerakkoord vastgelegde begrotingsevenwicht van inkomsten en uitgaven elk jaar nominaal wil aanhouden.

Dat impliceert bijvoorbeeld een besparingspad in Welzijn, waarvan hij de inhoud wenst te kennen. Het lid wijst in dat verband op het groeivertragende effect van dergelijke aankondigingen. De verwachtingen van gezinnen, zelfstandigen en kmo's zullen nog slechter worden dan wat nu al blijkt in de persberichten van de Europese Commissie en de Nationale Bank. Als bovenop de geplande inspanningen ter waarde van 1,14 miljard euro nog 367 miljoen euro komt, zitten we al boven 1,5 miljard euro, en met toevoeging van de voorspelde groeivertraging zelfs boven 1,7 miljard euro. In een dergelijke context is het belang van de fiscale inning zeer groot, oordeelt het lid.

Daarop geeft hij een paar voorbeelden die illustreren dat zijn fractie het meer eens is met bepaalde doelstellingen dan de minister zelf. Hij stelt dat er verschillende keuzemogelijkheden zijn voor een begrotingsbeleid, die neutraal zijn ten aanzien van de schuldpositie over de legislatuur heen. Waarom overweegt de minister niet om echt structureel te werken, zoals zij in de eerste strategische doelstelling schrijft? Het Rekenhof legt uit dat men dan in goede tijden de voordelen niet heeft maar ook in slechte de nadelen niet, terwijl men bij een nominale benadering in goede tijden overschotten heeft maar in slechte dieper moet besparen. Bestaat er een mogelijkheid dat de regering overweegt om in de context van het huidige consumentenvertrouwen en consumptie naar het Overlegcomité te stappen om de normen te herzien, aangezien Onderwijs en Welzijn de helft van de begroting uitmaken? Zonder herziening komen er voor honderden miljoenen euro ingrepen bij, met verdere economievertraging tot gevolg, zodat men uiteindelijk niets anders kan doen dan blijven besparen.

Kortom, hij vraagt of de regering in het Overlegcomité wil vragen om de norm eventueel aan te passen aan wijzigende omgevingsfactoren zoals evoluties in het Europese begrotingstoezicht en het budgettaire kader van entiteit 1 en 2 in België, zoals de minister in haar eigen operationele doelstelling ook aankondigt.

De heer Crombez is blij dat de minister alvast bereid is om het gesprek over de impact van operationele doelstelling 1.2 op de lokale besturen aan te gaan. In de commissie Binnenlands Bestuur was dat onmogelijk, de kleinere marges werden daar doodleuk ontkend. Hij vraagt de minister de berichten van twee organisaties serieus te nemen. Vooreerst de VVSG die waarschuwt voor tragere investeringen van de lokale besturen in openbare werken waaronder rioleringswerken. Nochtans is de meergroei van Vlaanderen ten opzichte van de buurlanden bijna uitsluitend het gevolg van het investeringsritme van de lokale besturen dat standgehouden heeft na de bankencrisis.

Een tweede organisatie is de Nationale Bank die waarschuwt voor de gevolgen van beperkingen op consumptie, investeringen en arbeidsmarktactivering. Dat uitstel kan zelfs de toekomstige beleidsruimte beperken. Het Gemeentefonds krijgt meer middelen maar de sectorale subsidies worden niet geïndexeerd. Daarbij komt nog dat de lokale overheden in tegenstelling tot de Vlaamse overheid wel zelf volledig opdraaien voor hun pensioenen. Al die factoren samen

maken dat de lokale besturen opnieuw op zoek gaan naar lokale taksen, wat de minister toch ook geen goede zaak vindt. Tenzij minister Turtelboom net als een collega-minister vindt dat elk niveau zijn plan moet trekken. Is de minister bereid de lokale besturen snel duidelijkheid te geven? Is het, zonder een globale toename van tekort of schuld, te overwegen om een operatie-Van Mechelen II uit te voeren om de schuld van de lokale besturen te verlichten?

Dat er voor kleinere actoren, als notarissen, kmo's en zelfstandigen gestreefd wordt naar een fiscale ex-antegoedkeuring in plaats van een ex-postcontrole, keurt de heer Crombez goed. Dat vergt echter een veranderingsproces van de fiscale administratie, niet alleen een andere werkwijze maar ook een duidelijke communicatie. Dat zal het de administratie mogelijk maken selectiever te controleren. Op het federale niveau staat dat voornemen in de beleidsnota van staatssecretaris Sleurs. Zal dat ook gebeuren op Vlaams niveau?

De heer *Matthias Diependaele* herinnert eraan dat Vlaanderen ook al in de vorige regeerperiode nadacht hoe het een impact kon hebben op federale instellingen die belangrijk zijn voor Vlaanderen, voornamelijk het Planbureau. De Vlaamse begroting is gebaseerd op berekeningen van dat Planbureau, maar die stemmen niet altijd overeen met de berekeningen van de Vlaamse administratie. Vlaanderen heeft enkel waarnemers in het Planbureau. Hij informeert of de minister zal streven naar een betere samenwerking.

Waar hij evenmin iets over leest in de beleidsnota is de subsidie- en participatiedatabank die in het regeerakkoord aangekondigd werd. Electrawinds dat genoot van allerlei overheidssubsidies met overlap en overkapitalisatie tot gevolg, was daar de aanleiding voor. Die Vlaamse databank is uiteraard maar een gedeeltelijke oplossing omdat ook het federale niveau subsidies geeft.

Hij vraagt opnieuw hoe ver de HRF staat bij het uitzoeken van de verantwoordelijkheid en van de kostendrijvers van de gemeenten. Voorts informeert hij of het nog mogelijk zal zijn niet-betaalde belastingen zoals de verkeersbelasting te innen via de personenbelasting. Hij wil ook weten of de nieuwe Dienst Bestuursrechtscolleges naast juridische betwistingen over onder meer milieu en vergunningen, ook over de belastingen zal kunnen oordelen. Zo neen, waarom niet?

Hoe denkt de minister de administratieve lasten van de Vlaamse fiscaliteit, voor zowel mensen, ondernemingen als overheden te beperken? Is samenwerking met het federale niveau daarvoor nodig? Het regeerakkoord schrijft een budgetneutrale daling van de registratierechten voor. De minister heeft in de pers enkele weken geleden geopperd dat te doen door een verlaging van het klein beschrijf, wat wel degelijk invloed heeft op het budget omdat het terugverdieneffect daar niet speelt. Mensen kopen toch een eerste, kleine woning, hoe hoog de fiscale last ook is. Uiteraard is die last best zo klein mogelijk. De taksen hebben wel een invloed op de beslissing een groter huis te kopen. Daar speelt dus een groter terugverdieneffect. Het CIB-congres bevestigde die redenering. Als de minister geen terugverdieneffect op het oog heeft, waarom wil ze dan het klein beschrijf verlagen? Na de registratieverlaging van 2004-2005 is het aantal transacties gestegen met 30 percent, maar dat was het gevolg van een combinatie van maatregelen. De spreker is niet tegen een belastingverlaging maar die moet budgetneutraal zijn, zoals bepaald in het regeerakkoord.

De beleidsnota beschrijft de vigerende stelsels voor schenkbelasting, paginavulling, aldus het lid, behalve dan de conclusie dat vereenvoudiging van de tarieven voor de schenkbelasting van onroerende goederen meer schenkingen op gang brengt. Ook hier primeert de budgetneutraliteit. Hoe zal de aanpassing er precies uitzien?

De minister heeft het bij de duurzame mobiliteitsfiscaliteit over de verwachte meeropbrengsten afkomstig van het binnenlandse transport. Moet dat niet het buitenlandse transport zijn? Om de competitiviteit van de ondernemingen op peil te houden, mag de kilometerheffing de eigen bedrijven niet extra belasten, ook dat is afgesproken in het regeerakkoord.

Bij de leegstandsheffing op bedrijfsruimten staat niets over het voornemen van het regeerakkoord om een stap terug te zetten in gemeenten waar de gewestelijke heffing nog van toepassing is zodat eigenaars niet langer dubbel belast worden. Blijft dat de bedoeling? Voorts lijkt het onderdeel over de alternatieve grondslag voor onroerende voorheffing (OD 1.12) de spreker weinig meer nut te hebben dan een verdoken pleidooi voor een nieuwe staatshervorming.

Ter versterking van de fiscale positie van de ondernemingen zet de minister het beleid inzake materieel en outillage voort, gericht op een multiplicatoreffect. De fractie van de spreker steunt dat. Voorts vraagt de heer Diependaele voorbeelden van hoe de minister de fiscale ongelijkheid van de publieke en private sector verder zal wegwerken. En wat zijn de consequenties ervan op het budget? Hij vraagt de minister de argumentatie over de rullingbemiddelingsdienst te herhalen, want hij heeft het niet helemaal begrepen.

De optimalisering van de controle op de verkeersbelasting is zeker nodig. Vorige regeerperiode is minister Muyters erin geslaagd om het niet-inningspercentage van de BIV terug te brengen van 5 naar 2,5 percent. Waar hij ook geen verdere informatie over vindt in de beleidsnota is een aparte financiële rating van Vlaanderen. Nu is er enkel een rating voor België. Sommige ratingbureaus geven wel al een indicatie, maar in principe kan een deelstaat niet beter scoren dan het land.

Wat de geconsolideerde schuld betreft, wil de minister voor de pps een percentage van de ontvangsten hanteren. De vraag rijst of dat niet achterhaald zal zijn eens Eurostat definitief beslist heeft. Aan welk percentage denkt de minister dan? De regering wil bij het federale niveau pleiten voor een vrijstelling van de onroerende voorheffing voor entiteiten die binnen een perimeter van de Vlaamse overheid vallen en beleggen in Vlaams overheidspapier. Onder overheidspapier verstaat de spreker obligaties, schuldpapier, waar particulieren op kunnen intekenen. Hij wist immers niet eens dat er Vlaamse obligaties bestonden. De heer Diependaele vraagt hoe de Vlaamse overheidsschuld verdeeld is over private schuldeisers en banken. Wil de minister die verhouding wijzigen?

ING heeft het kassierscontract oorspronkelijk in de wacht gesleept, na een correcte openbare aanbesteding. Midden in de bankencrisis was KBC daar niet toe in staat. Bij de heraanbesteding vraagt de heer Diependaele na te gaan hoe de eigen banken aan bod kunnen komen. Dat gebeurt ook in andere landen, zoals Frankrijk, en binnen de Europese aanbestedingsregels. Daarmee pleit hij niet om afbreuk te doen aan de procedures voor openbare aanbesteding.

De heer *Bart Van Malderen* vindt net zoals de minister een coherent fiscaal kader belangrijk. De zesde staatshervorming geeft, ook op gebied van fiscaliteit, bijkomende mogelijkheden. Wat de minister daarmee wil doen, blijft echter behoorlijk vaag. Hij wil daar graag meer duidelijkheid over, zeker omdat hij enkele onrustwekkende constanten in het regeringsbeleid ontwaart: de last komt nogal eenzijdig bij gezinnen en kmo's te liggen en de regering grijpt invasief in op factoren die de samenleving sturen. En dan zwijgt hij nog over het omgekeerd herverdelend karakter. Hij waarschuwt voor een vicieuze cirkel waarbij een groeivertraging leidt tot bijkomende besparingen, wat het vertrouwen aantast en dus opnieuw de groei vertraagt. Een andere constante is dat het organiseren van

de chaos bijna tot kunst verheven wordt en er koppig vastgehouden wordt aan een begrotingsdoelstelling die door die chaos allicht onhoudbaar is. Zo zijn organisatoren snel nog dossiers bij VIPA aan het indienen omdat ze schrik hebben nadien niet meer aan de bak te komen. Ook bij de woonbonus is er dergelijke rush. De minister heeft zich tot nog toe niet bereid getoond om soepelere overgangsvoorwaarden te bepalen voor wie tijdig een woning kocht, maar door administratieve problemen buiten zijn wil niet meer in aanmerking dreigt te komen. Hij vermoedt dat er nog ingebrekestellingen zullen volgen.

Volgens de spreker speelt de regering met vuur bij haar woonfiscale beleid. Gelijkaardige ingrepen hebben de woonmarkt in Nederland in een diepe recessie gebracht en daar is slechts 20 percent eigenaar van een huis, tegenover 80 percent hier. Uiteraard spelen er in Nederland nog wel andere factoren. Hij hoopt dat Vlaanderen niet afglijdt naar toestanden waar mensen die scheiden noodgedwongen in dezelfde woning blijven omdat het huis niet verkocht geraakt.

In de recente discussies over registratierechten en klein beschrijf heeft de spreker zowat elke dag een andere nuance gehoord, niet noodzakelijk tegenstrijdig, soms ook aanvullend. In ieder geval is het denken recent aanzienlijk geëvolueerd. Net als de heer Diependaele kan de heer Van Malderen nog moeilijk volgen. Hij vraagt de minister dan ook duidelijkheid te scheppen. Uit een studie van de FOD Financiën leidt de heer Van Malderen af dat verschuivingen in de kadastrale inkomens, zodat er een algemene verlaging is en de rechthebbenden het klein beschrijftarief behouden, nooit budgetneutraal kunnen zijn. Wat is de impact van de verschuiving op de begroting? Wat is de timing van het onderzoek en de concretisering? Ook over de keuze tussen een uitgebreide woonbonus of een hernieuwde registratiebelasting vraagt hij meer duidelijkheid.

Hij vraagt de minister om bij elk onderzoek van fiscale ingrepen het mattheus-effect in kaart te brengen zodat duidelijk wordt of de herverdeling correct of omgekeerd is. Als dat niet gebeurt, zal mevrouw Homans, minister van Armoedebestrijding, zeker op tafel kloppen. De heer Van Malderen geeft toe dat het een moeilijke oefening is, maar dat de minister, die zowat alles wil onderzoeken, stopt met zoeken naar alternatieven voor het kadastrale inkomen als basis voor de onroerende voorheffing vindt hij opmerkelijk. Iedereen is het er immers over eens dat het achterhaald en te weinig sturend is.

Medio 2015 wil de minister een ontwerp van decreet over de kilometerheffing klaar hebben. Voor wanneer is de invoering gepland? Waar staan in de meerjarenraming de middelen voor de randinfrastructuur die vooraf moet geïnstalleerd worden?

Hij vraagt haar er absoluut over te waken dat het investeringsritme van de lokale besturen op peil blijft. Lokale besturen zelf pleiten voor lage btw-tarieven opdat ze hun investeringsritme kunnen behouden. In welke richting zal de minister de discriminatie tussen private en openbare sector wegwerken? Hoe zal dat de lokale financiën beïnvloeden?

De heer *Peter Van Rompuy* acht een stabiele vastgoedmarkt een terechte zorg van meerderheid en oppositie. Hij verwacht volgend jaar een beperkte prijscorrectie met zowel positieve als negatieve effecten. Dat de woonbonus wegvalt, zal een effect hebben, maar de rentes zijn laag en de meeste banken verwachten dat dat volgend jaar zo zal blijven. De herfinancieringen die daarvan het gevolg zijn, zorgen daarenboven voor een onverwachte koopkrachtstijging. Hij verwacht dat beide evoluties elkaar in evenwicht zullen houden.

Registratierechten zijn belangrijk voor de economie en voor de vastgoedmarkt. Voorzichtigheid in communicatie is dus geboden. Wat beslist is, moet bekendge-

maakt worden, maar waarover geen overeenstemming is, mag er nog niet worden gecommuniceerd. Doemscenario's verkondigen is al helemaal rampzalig.

De heer *Matthias Diependaele* sluit zich daarbij aan. Op het CIB-congres was er geen paniek over de regeringsmaatregelen. Vertrouwen is echter cruciaal, losse aankondigingen zijn dus wel een probleem. Hij heeft ook met notarissen gesproken die inderdaad meer verkoopakten moeten verlijden omdat de woonbonus afloopt. Zij kunnen de toevloed echter aan omdat de echtscheidingen uitgesteld worden tot de verdelrechten verlaagd zijn.

De heer *John Crombez* herinnert eraan dat in Nederland de onduidelijkheid tijdens het lange voorafgaande debat meer impact had dan de maatregelen op vlak van woon- en hypotheekfiscaliteit zelf. Onzekerheid kan plotse waardedalingen tot gevolg hebben. Hij heeft weet van een Nederlander die noodgedwongen een betrekking in een andere stad afwees omdat hij zijn huis niet verkocht kreeg. De sector mag zich dan wel hoeden voor paniek, hij heeft zware bemerkingen bij de plannen van de regering, alsook bij de onduidelijke communicatie van de minister. De sector geeft toe dat de fiscaliteit hoog is, maar verwacht dat de besparingen de woningmarkt onder druk zal zetten.

De heer *Matthias Diependaele* interpreteert het persbericht van de sector toch enigszins anders. Zware bemerkingen zijn er volgens hem niet. De sector pleit voor voorzichtigheid om niet in Nederlandse toestanden terecht te komen. Hij verwijst naar Johan Van Gompel van de studiedienst KBC die dacht dat het effect van het verminderen van de woonbonus beperkt zou zijn. Ook de ondervoorzitter van de sector had begrip voor de ingreep, en zelfs lof voor de geleidelijke aanpak. De doemscenario's, veelal verspreid door oppositiepartijen, hadden in Nederland een grotere impact dan de maatregel zelf.

De heer *John Crombez* zegt hetzelfde als vorig jaar: het Nederlandse scenario is absoluut te vermijden. Het persbericht van de sector is echter wel degelijk bijzonder kritisch. De sector zegt dat het met de aangekondigde maatregelen nog moeilijk wordt om een degelijk woonbeleid te voeren. De sector heeft begrip voor de besparingen, maar zegt letterlijk dat er nog weinig overblijft om een vernieuwend Vlaams woonbeleid te voeren. De sector pleit ook met aandrang voor een overgangperiode. Het mag misschien zo zijn dat alles duidelijk is bij de professionals, bij de meeste mensen is het dat niet. Dat is een reden van instabiliteit. Hij blijft herhalen dat de regeringscommunicatie absoluut anders moet om de zo belangrijke stabiliteit te garanderen.

De heer *Matthias Diependaele* leest in het persbericht dat de sector begrip toont voor de besparingsoperatie maar tegelijk toenemende druk vreest. De heer *Crombez* schetst een doemscenario terwijl hijzelf waarschuwt voor Nederlandse toestanden waar berichten meer kwaad gedaan hebben dan de maatregel zelf. Dat is tegenstrijdig.

Minister *Annemie Turtelboom* is het er mee eens dat er omzichtig moet bericht worden over veranderingen in de fiscaliteit. Zeker woonfiscaliteit is een gevoelig thema in een land met 80 percent huiseigenaars. Het komt erop aan geen gedragwijzigingen op gang te brengen met louter beleidsintenties. Grote publieke debatten zoals in Nederland over de hypotheekaf trek zijn nefast. Het is het beste pas te communiceren nadat de beslissing genomen is. Daarom zat ze gewrongen tussen de noodzaak het parlement in de beleidsnota te informeren en het besef van de geruchten die dat mogelijks op gang zou brengen. Een minister moet echter in de beleidsnota het beleid schetsen en zij kondigt aan te onderzoeken hoe de Vlaamse fiscale bevoegdheden in te vullen, zonder hold-up op de begroting, net als het vorige regeerakkoord aankondigde na te gaan of het kleine beschrijf kon omgevormd worden tot een huiskorting.

Vooraleer de woonfiscaliteit aan te passen, is een grondig onderzoek nodig om neveneffecten in kaart te brengen. Dergelijke maatregel mag geen impact hebben op de overheidsinkomsten. De economische omstandigheden blijven moeilijk én door de stijgende fiscale bevoegdheden worden ook de Vlaamse overheidsinkomsten daar meer aan onderhevig. Kortom, de minister wil nagaan of het budgetneutraal mogelijk is de registratie voor aankoop van een woning te verlagen. Ze benadrukt dat het nooit haar bedoeling geweest is het kleine en grote beschrijf gelijk te schakelen, wat volgens haar geen volwassen beleid is. Ze zal de resultaten van dat onderzoek pas bekendmaken als de regering haar beslissing genomen heeft.

De vermindering van de woonbonus en de vermindering van de echtscheidingstaksen hebben wel degelijk invloed. Een overgangperiode van drie maanden voor de woonbonusvermindering heeft een budgettaire impact van 17 miljoen euro. De maatregel is tijdig, zes maand vooraf, en duidelijk aangekondigd. Voor haar komt het er nu op aan zich consequent aan die beslissing te houden.

De minister heeft een voorstel klaar om de schenkingsrechten op onroerende goederen te vereenvoudigen en te verlagen, maar er dienen nog enkele budgetberekeningen te gebeuren. Dan zal het besproken worden door de regering. Elke communicatie zal uitgesteld worden tot dat moment.

In 2013 werden er 369 bouwgronden in rechte lijn en 9 tussen anderen geschonken. De lage aantallen wijzen mogelijks op een kostendrempel, maar als minister van Begroting zal ze steeds het budgettaire evenwicht vooropstellen bij elke fiscale beslissing. Elke belastingverlaging moet gecompenseerd worden door hogere inkomsten zodat de balans gelijk blijft. De minister verwijst naar de Laffercurve van het verband tussen belastingtarieven en belastinginkomsten.

De moeizame economische groei, de stijgende bevoegdheden met licht dalende overgedragen middelen en de nieuwe Europese normen, hebben elk een invloed van 400 tot 600 miljoen euro, samen dus 1,5 miljard euro op een begroting van bijna 40 miljard euro in 2015. Dat toont volgens de minister afdoende aan waarom ze niet alle als-vragen van de heer Crombez kan beantwoorden.

VLABEL en het notariaat onderhandelen al geruime tijd over de overname van de registratie- en successierechten op 1 januari 2015. Op 2 december 2014 gaan de minister en David Van Herreweghe, administrateur-generaal van VLABEL, spreken op een studiedag van het notariaat. Daar zullen de notarissen uitgebreid gebriefd worden over de nieuwe werkwijze. Zo zal alles geautomatiseerd worden en veranderen bepaalde termijnen.

Eens VLABEL de dienst van de geregionaliseerde registratie- en successierechten heeft overgenomen, zal het de data zoals de verkoopprijs en het aantal verrichtingen verzamelen in een datamodel. Dat zal het de regering mogelijk maken de impact van hervormingen beter in te schatten. De overdracht van personeelsleden gebeurt geleidelijk, een aantal van hen werkt al bij VLABEL. In ieder geval is er een onthaaldag voor leidinggevenden, maar zowel het huidige personeel als de nieuwkomers krijgen de nodige opleidingen. Het personeelsbestand van VLABEL stijgt enorm, wat een goede integratie vergt, inhoudelijk, technisch en bedrijfscultureel.

Europa verbiedt een verschillende kilometerheffing voor binnenlandse en buitenlandse vrachtwagens. Dat is de reden waarom de beleidsnota in voorzichtige bewoordingen opgesteld is. Iedereen kent en is het eens over het doel, maar de werkwijze moet de toets van Europa kunnen doorstaan.

De heer *Matthias Diependaele* wijst de minister erop dat met de formulering in de beleidsnota binnenlandse ondernemingen meer zullen betalen dan nu, alleen om Europa ter wille te zijn. Hij had gehoopt dat de formulering fout was.

Minister *Annemie Turtelboom* leest de passage van de beleidsnota voor. Als er zou staan dat de kilometerheffing voor binnenlandse vrachtwagens op een of andere manier gecompenseerd wordt, zal dat op Europese bezwaren stuiten. Duitsland is om die reden op de vingers getikt.

De minister zegt dat ze de paragraaf eens grondig zal herlezen. Uiteraard is het de bedoeling de Vlaamse logistieke sector niet te schaden. Ze wil dan ook nagaan hoe de inkomsten van de binnenlandse en buitenlandse vrachtwagens daarvoor aan te wenden.

De heer *Matthias Diependaele* suggereert de minister dan gewoon te schrijven 'de verwachte meeropbrengsten van de kilometerheffing' zonder binnenlandse of buitenlandse eraan toe te voegen. Het regeerakkoord zegt wel dat inzake tarifiering, Vlaanderen zal waken over de concurrentiepositie van zijn bedrijven en economische poorten en daartoe een flankerend beleid zal uitwerken. Zo krijgt Europa toch wel degelijk de boodschap dat Vlaanderen zijn bedrijven zal helpen. Duitsland is teruggefloten maar zoekt nu naar een ander systeem met hetzelfde doel.

Minister *Annemie Turtelboom* zal de paragraaf trachten te herformuleren zodat er geen onduidelijkheid meer is en er toch geen Europese bezwaren rijzen.

Het Vlaamse netto-effect van de kilometerheffing, zijnde het tarief min de kosten, is opgenomen in de meerjarenraming, aldus de minister. Ze legt uit dat alleen oneigenlijke gewestbelastingen, waaronder de verkeersbelastingen, aftrekbaar zijn van de vennootschapsbelasting. De kilometerheffing is van origine geen federale bevoegdheid, dus eigenlijk een gewestbelasting, in principe niet aftrekbaar van de vennootschapsbelasting. Om dat te ondervangen bepaalt een federale wet dat een kilometerheffing toch aftrekbaar is. Dit gaat pas in 2016 in, zodat het nog niet in de federale begroting voor 2015 is opgenomen. De eerste effecten komen er pas bij de verrekening van het aanslagjaar 2016, dus in 2017.

De minister hoopt dat, nu er afgevaardigden van de Vlaamse administratie in het wetenschappelijke comité zitting hebben, de gegevens van het Planbureau meer op die van Vlaanderen afgestemd worden.

De minister is het idee van een subsidie- en participatiedatabank erg genegen. De overkapitalisatie van Electrawinds acht ze een goed gekozen voorbeeld, want zeker op het vlak van energie is het nodig dat de overheid een goed zicht heeft op wie waarvoor subsidies krijgt, zowel de lokale overheden als de Vlaamse overheden geven immers subsidies en de middelen worden verstrekt onder verschillende vormen, bijvoorbeeld als een premie of een fiscale aftrek. Het is echter niet zo gemakkelijk in praktijk te brengen, ze kan dus nog niet bepalen wanneer de databank er zal zijn. De HRF werkt aan een databank, maar de minister heeft er nog geen zicht op. Ze zal informeren naar de kostendrijvers voor gemeenten.

Materieel en outillage zijn al geregeld in een circulaire die ondertussen verstuurd is. Ze beaamt voorts dat de financiële rating aan belang zal winnen, ook omdat door de nieuwe ESR-regels Vlaanderen een grotere schuld heeft.

Momenteel is het alleen mogelijk Vlaamse belastingen aan elkaar te koppelen. Koppeling aan federale belastingen gaat nog niet. Het gaat om andere kassa's. De niet-betaalde verkeersbelasting kan dus niet aangerekend worden op het

aanslagbiljet van de personenbelasting. Datacommunicatie kan wel, compensatie niet. Tussen droom en daad staan volgens de minister informaticabelemmeringen en privacyregels.

De minister neemt zich voor op het Overlegcomité met open vizier te strijden. Grote veranderingen of tegenvallende resultaten moeten daar altijd aan bod kunnen komen. De nieuwe Europese regels maken dat voor 2014 de begroting met 400 miljoen extra belast wordt. Vanaf 2015 krijgt Vlaanderen meer fiscale autonomie wat het gevoeliger maakt voor economische schommelingen in positieve en negatieve zin. De zesde staatshervorming geeft Vlaanderen meer bevoegdheden, maar daarvoor krijgt het minder dan waarmee het federale niveau het voorheen deed. Ook dat zal zich laten voelen. Per factor kost dat de Vlaamse schatkist tussen de 400 en de 600 miljoen euro. De afstemming in het Overlegcomité is belangrijk omdat niet de deelstaten, maar België als geheel wordt beoordeeld door Europa. Daarbij komt nog dat de situatie snel en aanzienlijk kan wijzigen, bijvoorbeeld als Eurostat de regels voor investeringen alsnog versoepelt of als de economie aantrekt of afremt.

Over inkohieringen was de minister al duidelijk. Niet minister Homans maar het federale niveau heeft de sleutel tot een structurele oplossing. Voor haar is het belangrijker dat Vlaanderen ervoor zorgt dat gemeenten een goede begroting kunnen maken. Dat vergt een andere manier van inkohieren. De federale minister werkt aan een systeem van voorschotten zoals dat ook de intentie van minister Geens was in de vorige regeerperiode.

De heer *John Crombez* beaamt dat de federale minister van Financiën dat moet oplossen. Ministers Turtelboom en Homans zullen daarvoor pleiten, wat een goede zaak is. Maar essentieel is wat er in afwachting met de lokale begrotingen dient te gebeuren. De oppositie heeft deze vraag al meermaals gesteld, maar er komt geen antwoord. Het is nochtans een kwestie van dagen, ofwel is er een mismatch in 2014-2015, ofwel moet de meerjarenraming al dan niet aangepast worden.

Minister *Annemie Turtelboom* bevestigt dat er een openbare aanbesteding over het kassierscontract komt. Het bestek zal begin volgend jaar geschreven worden.

De minister is niet geneigd een volledige rulingsprocedure in het leven te roepen vanaf 1 januari 2015 omdat er nog te weinig zicht is op de behoeften. Wel zal de belastingplichtige aan VLABEL een interpretatieve vraag kunnen stellen. Als de belastingplichtige handelt volgens het antwoord, zal VLABEL daar niet meer aan tornen. Zijn er veel interpretatieve vragen over dezelfde kwestie, kan de minister snel een circulaire daarover opstellen, zoals gebeurd is voor materieel en outillage. Op basis van het aantal interpretatieve vragen zal de minister dan beoordelen of een volwaardige rulingdienst nodig is. De vragen en antwoorden worden voorlopig niet openbaar gemaakt.

De heer *Matthias Diependaele* vindt dat vreemd, want de federale rulings over bedrijven worden wel degelijk gepubliceerd. Enkel vertrouwelijke informatie wordt niet bekendgemaakt. Het onderzoek van de BBI tegen AB InBev is gebaseerd op dergelijke ruling.

Minister *Annemie Turtelboom* beaamt dat rulings altijd transparant moeten zijn. Ze wil nagaan of de interpretatieve vragen publiek gemaakt kunnen worden, met respect voor de vertrouwelijkheid. Ze wil echter geen dienst in het leven roepen waar geen behoefte aan is.

De heer *Jos Lantmeeters* acht het nodig dat de administratie de antwoorden op veelgestelde vragen bekendmaakt opdat zelfstandigen, kmo's en andere

belastingplichtigen weten hoe ze correct kunnen handelen. Dat antwoord moet bindend zijn voor de administratie. Dat zal heel wat werk en discussies vermijden.

Bij het overnemen van de federale bevoegdheid zal Vlaanderen inzetten op elektronische, snelle en duidelijke procedures, aldus minister *Annemie Turtelboom*. Ze vraagt enkel wat marge om te bepalen welke bijstellingen nodig zijn.

De Vlaamse Codex Fiscaliteit gaat enkel over de belastingen die door de Vlaamse administratie worden ingevorderd, omdat de Vlaamse overheid daarvoor de procedure bepaalt. De personenbelasting wordt momenteel door de FOD Financiën ingevorderd. Voor gezamenlijke belastingen wil de minister nagaan of de codex daarover iets dient te bepalen, maar ze wil die vooral overzichtelijk houden.

De integratie van rechtspersonen in OraFin wordt geval per geval beoordeeld. Er gelden wel enkele algemene voorwaarden: het mag geen geld kosten of geen extra mankracht vergen.

De verlaging van de miserietaks naar 1 percent geldt niet voor feitelijk samenwonenden omdat het begrip moeilijk af te bakenen is. Zo kunnen ook ouder en kind of broer en zus als samenwonenden omschreven worden. Het regeerakkoord heeft het duidelijk over koppels.

Omdat PMV en haar dochtermaatschappijen geconsolideerd worden, geldt dat ook voor het Administratief Centrum in Gent. Het wordt daarna gehuurd, waardoor er in praktijk niets wijzigt.

De HRF geeft waardevolle beleidsadviezen, waarover beslist wordt in het Overlegcomité. Als er een versoepeling gevraagd wordt door een bepaalde entiteit, moet dat echter door een andere gecompenseerd worden.

De heer *Jan Bertels* vraagt of de provinciale opcentiemen in Antwerpen zullen stijgen. Hij neemt voorts aan dat de minister het Belfortprincipe ook op de fiscale maatregelen zal toepassen, dus dat ze zal waken over de invloed van een eventuele alternatieve grondslag voor de onroerende voorheffing op de prijsvorming en de lokale financiën. Tot slot verheugt het hem dat de minister het Overlegcomité snel zal samenroepen.

Minister *Annemie Turtelboom* kan de vraag over de opcentiemen niet beantwoorden omdat er nog niets over beslist is.

Volgens de heer *Björn Rzoska* heeft de minister de vraag over het ambitieuze saneringstraject niet beantwoord, nochtans zouden er al afspraken zijn voor de jaren na 2015. Regionale luchthavens staan niet in de beleidsnota. Desondanks valt er wel heel wat te zeggen over hun kostendekkingsgraad. De ministeriële beslissing van 24 oktober 2014 dienaangaande neemt een loopje met de Europese regels voor staatssteun.

Voor minister *Annemie Turtelboom* maken de bijkomende financiële uitdagingen almaar duidelijker dat de saneringsoperatie nodig is. De meerjarenraming zal dus voortdurend aangepast worden aan evoluties. De regionale luchthavens worden streng gecontroleerd, zeker na de komst van de lagekostenmaatschappijen. Europa zou overmatige steun nooit aanvaarden.

De heer *John Crombez* acht een begrotingsdiscussie onmogelijk als er niet op als-vragen ingegaan wordt. Zijn vraag was of de minister nog achter de operationele

doelstellingen 1 en 2 staat. De minister zegt dan wel grote wijzigingen te willen bespreken in het Overlegcomité, maar hoe groot moeten die dan wel zijn als ze de huidige onvoldoende acht. Nog voor deze begroting goedgekeurd is, is al duidelijk dat er in 2016 tussen de 500 en 700 miljoen euro extra nodig zal zijn. Het enige wat de minister antwoordt, is dat het nominale evenwicht gehaald moet worden. Deze regering kiest voor bijkomende besparingen, de heer Crombez baseert zich op uitspraken van de Europese Commissie en de Nationale Bank om die aanpak te verwerpen wegens nefast voor de economie en het consumentenvertrouwen. De vicieuze cirkel die daarvan het gevolg is, zal ervoor zorgen dat er geen ruimte zal zijn voor extra beleid, niet voor Welzijn, niet voor een lastenverlaging voor kmo's. Hij wil dat het verschil in visie duidelijk is.

Tot slot eist hij met klem dat de minister de operationele doelstelling 1.2 voor de lokale besturen uitvoert. Als er al een akkoord is over de impact op de vennootschapsbelasting, waarom dan geen akkoord sluiten met het federale niveau over andere onduidelijke aspecten van de gemeentefinanciën? Waar wacht de minister op om te verhinderen dat Vlaanderen de tol betaalt voor wat het federale niveau nalaat te doen? Zonder ingrijpen zal Vlaanderen meer besparen dan nodig en zelf zijn economie vertragen. Dat is ongehoord.

De heer *Matthias Diependaele* repliceert dat in het Competitiviteitspact dat ook de partij van de heer Crombez goedkeurde, is afgesproken wat Vlaanderen en wat het federale niveau moeten doen.

De heer *John Crombez* besluit dat Vlaanderen nooit eerder zoveel geld beheerde, zoveel bevoegdheden had, maar zich plooit naar wat een ander niveau beslist. Het Competitiviteitspact heeft daar niets mee te maken, de 125 miljoen euro is er alleen maar omdat de regering-Peeters dat beslist heeft, het is geen federale beslissing die Vlaanderen zonder meer slikt. Hij vraagt met klem dat de minister haar operationele doelstellingen gewoon uitvoert.

De heer *Koen Van den Heuvel* heeft uit de sp.a-verkiezingscampagne onthouden dat die partij Vlaanderen om en bij de 2 miljard euro wou laten besparen. De heer Crombez nu horen pleiten voor onderhandelingen met het federale niveau opdat Vlaanderen nominaal in het rood mag gaan, is daarmee in tegenspraak. Een kleine Vlaamse begrotingsontsporing zou helemaal niet volstaan om de economie te laten opleven. Als de besparingen meer gespreid worden, zal het pakket voor nieuw beleid de komende jaren gewoon wat kleiner worden.

De huidige besparingen op entiteit 2 zijn al de grootte van de verkiezingsbelofte van zijn partij, aldus de heer *John Crombez*. Dat de pensioenleeftijd verhoogt tot 67 jaar bewijst dat hij van CD&V geen lessen te ontvangen heeft over verkiezingsbeloftes. Het federale begrotingspad wijkt trouwens ook af van wat de heer De Wever zes maanden geleden beweerde. Dat acht hij echter normaal daar het beleid moet aangepast zijn aan de omstandigheden. De heer Crombez vindt dat ook Vlaanderen die logica moet toepassen en dus maar één structurele begrotingsnorm mag hanteren. In de persberichten en nota's van de Europese Commissie en de Nationale Bank staat letterlijk dat Vlaanderen te veel bespaart en zo de economie vertraagt. Ze worden ondertussen bijgetreden door andere internationale instellingen en heel wat economieprofessoren die oproepen om de nominale besparing niet als een fetisj te zien. De huidige besparing zal niet volstaan, er komen er nog zware aan. Dus moet Vlaanderen volgens de heer Crombez nu voluit gaan voor de economie. De situatie is grondig veranderd sinds de Septemберverklaring. Hij is het er fundamenteel mee oneens dat de regering die gewijzigde context enkel te lijf gaat door bijkomende nominale besparingen.

De heer *Koen Van den Heuvel* bedoelde enkel dat sp.a ook wou dat de gewesten bijdroegen. Welzijn en Onderwijs zijn belangrijk maar in middelenomvang veel

kleiner dan de sociale zekerheid die federaal is. Besparingen naar dat niveau doorschuiven heeft dus zeker geen kleinere invloed. Hij blijft bij zijn uitgangspunt: nu voldoende besparen om de volgende jaren te kunnen investeren.

De heer *Peter Van Rompuy* wijst op het structurele besparingstraject dat België voor Europa moet afleggen. Als Vlaanderen het nominale begrotingsevenwicht los laat, zullen de andere entiteiten noodzakelijkerwijze een bijkomende inspanning moeten leveren. Het pad om de begroting op orde te zetten, is het allerbelangrijkste om de consument opnieuw vertrouwen te geven.

De heer *Matthias Diependaele* beaamt dat als Vlaanderen het nominale evenwicht laat varen, er een andere overheid meer moet doen. Het standpunt van de SERV is één zaak, maar het Rekenhof heeft duidelijk gemaakt dat een structureel evenwicht op de verschillende beleidsniveaus tal van praktische problemen stelt. Daarbij stelde het Rekenhof zich terughoudend op tegenover een omslag naar een structurele begroting als er tekorten zijn. In een periode van overschotten is daar wel iets voor te zeggen. Ook in de vorige regeerperiode was er geen geld over.

De heer *John Crombez* weet dat de Vlaamse Regering in 2013 een overschot had dat ze uitgedeeld heeft. De SERV en het Rekenhof hebben inderdaad een andere visie. De spreker is het niet eens met het Rekenhof. Sinds de bankencrisis is de Belgische economie meer gestegen dan in andere landen. Volgens de Europese Commissie vertraagt die nu meer dan in de andere landen. Het is dus belangrijk om die discussie te hebben.

De Nationale Bank bepaalt het consumentenvertrouwen met vier indicatoren. In november schatten de gezinnen hun financiële toekomst het minst rooskleurig in sinds de bankencrisis. De regeringsmaatregelen maken de gezinnen dus onzekerder dan wat de banken ooit aanrichtten.

De heer *Matthias Diependaele* vindt dat de protesten van de oppositie en de stakingsacties het consumentenvertrouwen ondermijnen. Hij herinnert zich uit vorige regeerperiode alleen een overschot van ongeveer 240 miljoen euro ten gevolge van onderbenutting. Hij vraagt bij welke begrotingscontrole er vorige regeerperiode geld over was.

Jan HOFKENS,
voorzitter

Lieve MAES
John CROMBEZ,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

BBI	Bijzondere Belastinginspectie
BIV	belasting op de inverkeerstelling
btw	belasting over de toegevoegde waarde
CIB	Confederatie van Immobiliënberoepen
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
Eurostat	statistical office of the European Union
FOD	Federale Overheidsdienst
HRF	Hoge Raad van Financiën
kmo	kleine of middelgrote onderneming
MOW	Mobiliteit en Openbare Werken (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
OD	operationele doelstelling
OraFin	Oracle Financials
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
pps	publiek-private samenwerking
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VLABEL	Vlaamse Belastingdienst
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten